

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 98/09-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. februára 2009 predbežne prerokoval sťažnosť Š. Z., M., zastúpeného advokátom JUDr. P. E., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Malacky v konaní vedenom pod sp. zn. MA 5 C 20/2002 a postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 321/2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Š. Z. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. februára 2009 doručená sťažnosť Š. Z., M. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Malacky (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. MA 5 C 20/2002 a postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 321/2007.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. MA 5 C 20/2002 sa Správa telovýchovných a rekreačných zariadení hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy (ďalej len „navrhovateľka“) návrhom domáhala zaplatenia sumy 35 558 Sk s príslušenstvom proti sťažovateľovi. O tomto návrhu okresný súd rozhodol rozsudkom z 22. júna 2006, ktorým uložil sťažovateľovi povinnosť zaplatiť navrhovateľke sumu 16 653,10 Sk spolu so 17,6 % úrokom z omeškania zo sumy 9 576,70 Sk do zaplatenia a so 17,6 % úrokom z omeškania zo sumy 5 923,80 Sk od 30. novembra 2000 do zaplatenia a nahradiť trovy konania v sume 1 775 Sk ako náhradu súdneho poplatku a trovy právneho zastúpenia v sume 4 820 Sk. Vo zvyšnej časti okresný súd návrh zamietol.

Na základe odvolania sťažovateľa krajský súd rozsudkom z 11. novembra 2008 zmenil rozsudok okresného súdu tak, že sťažovateľa zaviazal zaplatiť navrhovateľke sumu 7 076,40 Sk so 17,6 % úrokom z omeškania od 30. novembra 2000 do zaplatenia. Vo zvyšku napadnutej časti rozsudok okresného súdu zmenil tak, že návrh navrhovateľky zamietol.

Podľa tvrdení sťažovateľa okresný súd, ako aj krajský súd konali v danej veci so zbytočnými a neodôvodnenými priet'ahmi, čím došlo k porušeniu ním označených práv.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol:

«Dňa 01. 08. 2001 bol na Okresný súd Malacky doručený návrh na vydanie platobného rozkazu z titulu neuhradeného nájomného vo výške 35.558,- Sk s príslušenstvom. Dňa 05. 10. 2001 vydal okresný súd platobný rozkaz sp. zn. 12 Ro/938/01, ktorým v plnom rozsahu vyhovel návrhu navrhovateľa. Keďže v zákonom ustanovenej lehote som podal odpor, konalo sa dňa 15. 07. 2003 v tejto veci (sp. zn. MA-5C 20/2002) pojednávanie. V jeho závere bolo vyhlásené uznesenie, ktorým sa pojednávanie odročilo na

neurčito, a ja som bol zaviazaný doložiť súdu niekoľko navrhnutých dokladov...

Ďalšie pojednávanie sa konalo až 22. 06. 2006, teda takmer o tri roky neskôr, na ktorom bol vyhlásený rozsudok,... Od 15. 07. 2003 do 22. 06. 2006, keď bol vyneseny prvostupňový rozsudok sa v predmetnej veci nevykonali žiadne meritórne úkony.

Dňa 05. 09. 2006 som podal proti tomuto rozsudku odvolanie... Dňa 28. 11. 2006 sa môj právny zástupca telefonicky informoval na pracovisku Okresného súdu v Malackách o tom, či sa tam súdny spis ešte nachádza. Pracovničkou spisovej kancelárie bolo potvrdené, že súdny spis je stále súde prvého stupňa. Vzhľadom na skutočnosť, že ani do 10. 01. 2007 (t. j. po piatich mesiacoch) sa súdny spis nenachádzal na odvolacom súde, opätovne sme sa telefonicky informovali na pracovisku v Malackách na dôvod, prečo súdny spis ešte nebol postúpený na Krajský súd. Na túto otázku bolo odpovedané vtom zmysle, že súdny spis sa nachádza u sudcu, ktorý musí vydať opravné uznesenie o trovách konania.

Na základe toho som dňa 16. 01. 2007 cestou právneho zástupcu adresoval predsedníčke Okresného súdu Bratislava IV. JUDr. M. Č. Žiadosť o odstránenie prieťahov konania. Listom zo dňa 20. 04. 2007 (!) mi bolo oznámené, že „vo veci bol vykonaný pohovor so sudcom, dňa 20. 04. 2007 (!) bolo k rozsudku zo dňa 22. 06. 2006 vydané opravné uznesenie, ktoré sa doručuje účastníkom, a že po jeho právoplatnosti bude spis odoslaný na Krajský súd“. Uvedené opravné uznesenie sa týkalo výlučne vyčíslenia trov právneho zastúpenia navrhovateľa.

Dňa 03. 03. 2008 som cestou právneho zástupcu žiadal Krajský súd v Bratislave o odstránenie prieťahov v konaní a o vytýčenie pojednávania. Dňa 29. 02. 2008 som sa totiž telefonicky informoval prostredníctvom info centra Krajského súdu v predmetnej veci. Zistil som, že moje odvolanie zo dňa 05. 09. 2006 bolo na príslušný súd doručené dňa 29. 06. 2007, pričom Krajský súd odvtedy (doba ďalších 9 mesiacov) vo veci nevykonal žiaden úkon.

Predvolanie na pojednávanie na Krajskom súde nám bolo doručené 21. 04. 2008, a dátum pojednávania bol stanovený na 11. 11. 2008!...

Konečné rozhodnutie bolo vo veci vydané až po viac ako 8 rokoch, v dôsledku čoho som povinný uhradiť úroky z omeškania vo výške, ktorá niekoľkokrát prevyšujú samotnú istinu.

Domnievam sa, že vzhľadom na nie príliš veľkú náročnosť sporu, bola doba

rozhodnutia neprimeraná. Za obdobie takmer ôsmich rokov došlo v tomto konaní niekoľkokrát k zbytočným prietahom.

V prvom rade to boli takmer tri roky medzi prvým (15. 07. 2003) a druhým pojednávaním (22. 06. 2006), 5 mesiacov na vydanie opravného uznesenia, ktoré sa týkalo výlučne trov právneho zastúpenia navrhovateľa, 9 mesiacov od podania odvolania do postúpenia veci na Krajský súd v Bratislave, 17 mesiacov od doručenia spisu Krajskému súdu do vytýčenia pojednávania!

Na základe vyššie uvedených skutočností možno konštatovať, že zbytočnými prietahmi v konaní došlo k porušeniu sťažovateľových ústavných práv a to najmä právo na to, aby sa jeho vec verejne a bez zbytočných prietahov prejedнала. Tým došlo vinou súdov k zbytočnému a najmä neprimeranému zvýšeniu mojich nákladov, spojených s narastajúcimi úrokmi z omeškania.»

Na základe uvedeného sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol týmto nálezom:

„základné právo sťažovateľa Š. Z. ... na prerokovanie a rozhodnutie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj iných medzinárodných zmlúv o ľudských právach, ktorých je Slovenská republika zmluvnou stranou, a ktoré sú súčasťou jej právneho poriadku podľa čl. 154c Ústavy SR, postupom súdov vo veci spis. zn. MA - 5 C 20/2002 a 5 Co/321/2007 bolo porušené.

Sťažovateľovi sa priznáva finančné zadosťučinenie vo výške 1 500,- Eur.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Zjavne neopodstatneným návrhom je návrh, ktorým sa namieta taký postup orgánu verejnej moci, ktorým nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namieta, ako aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval označené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (napr. II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 288/05, II. ÚS 298/06).

Ústavný súd v súlade so svojou judikatúrou (II. ÚS 32/00, I. ÚS 29/02, IV. ÚS 61/03, II. ÚS 298/06) poskytuje ochranu základnému právu na konanie bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru len vtedy, ak bola sťažnosť na ústavnom súde uplatnená v čase, keď k namietanému porušeniu označených práv došlo alebo porušenie v tom čase ešte trvalo.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že v konaní vedenom pod sp. zn. MA 5 C 20/2002 okresný súd rozhodol vo veci rozsudkom z 22. júna 2006. Odvolacie konanie vedené krajským súdom pod sp. zn. 5 Co 321/2007 bolo skončené rozsudkom z 11. novembra 2008. Podľa zistenia ústavného súdu rozsudok okresného súdu nadobudol právoplatnosť v spojení s rozsudkom krajského súdu 15. decembra 2008. Sťažnosť sťažovateľa bola ústavnému súdu doručená 5. februára 2009, t. j. viac ako mesiac a pol po právoplatnom skončení konania pred všeobecnými súdmi.

Sťažnosť na postup všeobecných súdov v označených konaniach bola teda ústavnému súdu doručená potom, ako bola vec právoplatne skončená. V čase podania sťažnosti už okresný súd ani krajský súd nemohli ovplyvniť priebeh konania, a teda ani porušiť označené práva sťažovateľa, pretože vyhlásením rozsudku vo veci samej všeobecné súdy vykonali všetky zákonom predpokladané a dovolené úkony na odstránenie právnej neistoty sťažovateľa v konaní pred súdmi oboch stupňov. Ďalšie úkony alebo postupy už všeobecné súdy v tomto štádiu nemohli vykonávať, a preto bolo treba vec posudzovať so zreteľom na čl. 2 ods. 2 ústavy ako vec, v ktorej ústavná úloha všeobecných súdov pri odstraňovaní právnej neistoty skončila vyhlásením rozhodnutí vo veci samej pred podaním sťažnosti ústavnému súdu.

Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

Z uvedených dôvodov, ako aj s prihliadnutím na zmysel a účel ustanovenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (ale aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote) dospel ústavný súd k záveru, že sťažnosť sťažovateľa je zjavne neopodstatnená. Z tohto dôvodu ju ústavný súd odmietol už po jej

predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá a rozhodnutie o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody sťažovateľa (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd sa tou časťou sťažnosti, ktorou sa sťažovateľ domáhal jeho priznania, nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. februára 2009